

UTROPIA

STUDENTAVISA I TROMSØ

25. APRIL 1986 - NR. 6
11. ÅRG.

BLÆSTEN SIDE 8

DATA SAKEN

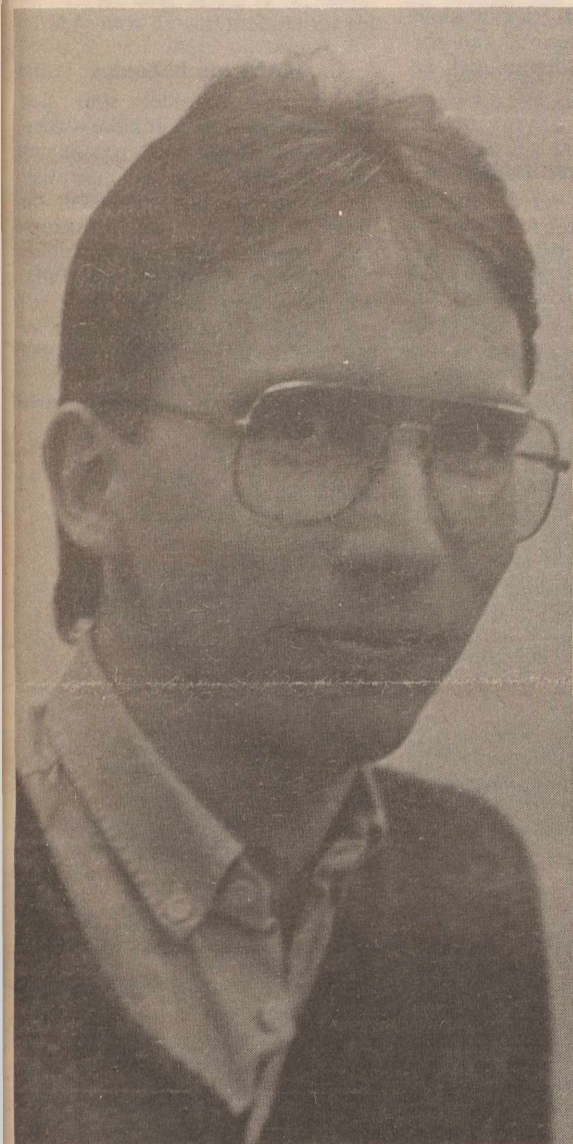
- lager bølger

En liste med 35 studenter fra IMR krever ekstraordinært hovedallmøte for å få sin vilje i Data-lærersaken. De vil ha omgjort et kneblingsvedtak som Studentrådet gjorde i forrige uke. Mindretallet blant studentene i Universitetsstyret klarer på den måten å få tvunget gjennom sitt syn. Det er full splittelse blant studentene i styret, og beskyldningene hagler i øst og vest.

SIDE 3

Morten Sætran og Øystein Johannessen fremmet data-saken for Studentrådet med stort hell. Men hva vil skje på Hovedallmøtet? Morten til venstre.

(Foto: Tage Stabell-Kulø)

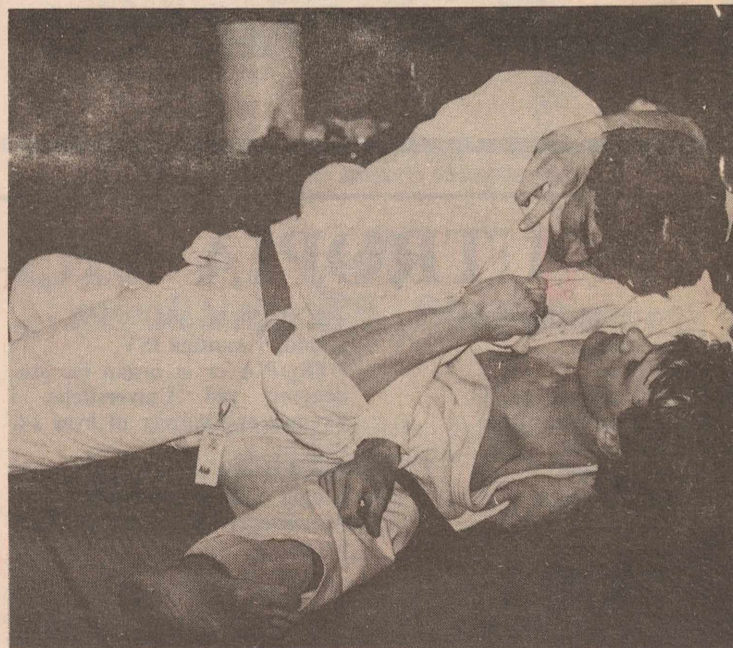
Norsk Studentunion har avholdt sitt landsting

Der ble det bl.a. vedtatt at NSU skal arbeide for inntektsavhengig tilbakebetaling av studielån. «Nytt NSU» var representert, men nådde ikke fram med sine forslag til organisasjonsendringer. Mer om Landstinget på side 4.

JUDO- TREFF

Det har vært klubbmesterskap i judo i TSI. UTROPIA var der. Vi bringer resultatene på side 8. Vi ser Stig oppå Bård, nr. 1 og 2 i tung klasse.

(Foto: Bjørn Erlandsen)

URAVSTEMNING OM URNEVALG - SE LEDER

LEDER:

URAVSTEMMING

Studentsamskipnaden starter nå byggingen av en fjerde etasje på blokkene på Prestvannet. Vi tror dette prosjektet kan vise seg å bli en feilinvestering.

Samskipnaden flytter nå tyngdepunktet i boligmassen bort fra Breivika, i og med at brakkebyen skal rives. Samtidig er det svært mange studenter som gjerne vil bo nært Universitetet. Det har Samskipnaden selv funnet ut i en undersøkelse. Det vil bli enda flere i denne gruppen etter hvert som universitetsbyggene står ferdig.

Samskipnaden bygger dessuten videre på den forelda modellen med felleskjøkken. Vi tror det er stadig færre studenter som finner seg til rette i denne boligtypen. Er dette boliger studentene vil velge på markedet om 10-15 år?

Etter hva vi har hørt, så bygges fjerdeetasjen på Prestvannet mest for å stoppe en vannlekkasje i taket. Det er kortsiktig og farlig tankegang. Nå må Samskipnaden se fremover. Det neste prosjektet bør bli i Breivika.

BYGG BOLIGER
I BREIVIKA

Den konservative studentforening vil nå reise forslag om at det innføres urnevalg ved UiTø. Dette innebærer at diskusjonen omkring hovedallmøtets (HAM) fremtid på nytt kommer opp på dagsorden. Problemet med HAM i dag er bl.a. lavt oppmøte fra studentene. Ved tidligere debatter om HAM kan man med en viss rett si at det mindretallet av studentene som pleier å møte på HAM, har hatt diskusjon og vedtak på at dette er den beste styreform. I realiteten er det ikke noen som vet med sikkerhet hva flertallet av studentene ved Universitetet mener om HAM og urnevalg – eller om de mener noe om spørsmålet i det hele tatt.

Vi mener nå at tiden er moden for at det arrangeres uravstemning om HAMs fremtid. Dette utifra to årsaker: Legitimiteten til HAM er basert på at flertallet av studentene virkelig ønsker HAM som høyeste organ. Det kan med dagens lave oppmøteprosent settes spørsmål ved hvilket grunnlag HAM har i studentmassen. En avklaring av hva flertallet av studentene mener om HAM er derfor viktig, ikke minst for tilhengerne av HAM. Den andre årsaken til forslaget er uravstemning er at det bør signaliseres til studentene at studentpolitikken faktisk er alles ansvar – hvor det også inngår å ta stilling til hvilken styringsform man ønsker. Dette er jo også i tråd med de ideene som ligger til grunn for dagens HAM. Med andre ord – når Berget ikke kommer til Moses, får Moses gå til Berget. Uravstemningen bør legges litt sent i høst. Den bør være avslutningen på en skikkelig orientering på instituttnivå, omkring bl.a. styringsstrukturen, og representere et forsøk på å bryte noe av den passiviteten som i dag hersker blant studentene i forhold til studentpolitikken.

UTROPIA

I REDAKSJONEN:

Even Arntzen
Bjørn Brox
Trond Davidsen (foto)
Bjørn Erlandsen (foto)
Harald Gjesvik
Hanne Gjermo
Steinar Johannesen
Kristin Johannesen
Torunn Pettersen
Håkan T. Sandersen
Tage Stabell-Kulø (foto)

REDAKSJONSSEKRETÆR:

Harald Gjesvik

ØKONOMISEKRETÆR:

Bjørn Brox

ANSVARLIG DETTE NR.:

Bjørn Brox
Kristin Johannesen

Tlf: 81 688 ln. 386

Kontor v.kantina ISV

UTROPIA er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø og kommer ut hver 14. dag.

Redaksjonen er valgt på et uavhengig radikalt grunnlag. Annongepreis: Kr. 3.50 pr. spalte.

Trykt i 1600 eksemplarer

Trykk: A/S NOR-TRYKK,

Narvik

Hvordan få kan bli flere

På Skibotn-seminaret like før påske var ett av temaene på programmet «de studentpolitiske organer ved UiTø». Hvorfor er det så vanskelig å få folk til å ta på seg studentpolitiske verv, og hvorfor er det så få som møter på hovedallmøter og instituttallmøter var blant de spørsmål som ble reist. Flere forslag til forbedring ble gitt, men det ble og sagt at situasjonen ikke er så ille som enkelte vil ha det til.

UTROPIA:

Torunn Pettersen

Tor Ødegård, studentrepresentant og formann i Samskipnadsstyret holdt en innledning med tittelen «En kritisk vurdering av de studentpolitiske organa ved UiTø.» Om disse sa han bl.a.:

– Hovedallmøtene (HAM), som er Tromsø-studentenes høyeste organ, bruker for mye tid på uinteressante saker. Det blir derfor lite interessant for nye studenter å være til stede.

– Studentutvalget (SU) som bl.a. skal sørge for å sette HAMs vedtak ut i livet, fungerer for mye administrativt og for lite politisk.

– Arbeidsutvalgene (AU) på de enkelte instituttene sliter med manglende kontinuitet og er for isolerte i forhold til hverandre og i forhold til SU.

Ødegård kom også med noen tanker om hva som kan bedre disse forholda:

– HAM må bli en politisk arena som tar opp prinsipielle saker,

ikke være detaljstyrer for f.eks. Samskipnaden. Studentrådet (SR), som er Tromsø-studentenes høyeste organ hovedallmøtene, må ta seg av detaljsaker. Forholdet mellom HAM og SR bør avgrenses bedre.

– SU kan slås sammen med Lærestedsutvalget (LSU) som er Norsk Studentunion (NSU) sitt organ på UiTø. Tilsammen vil dette kunne utgjøre et kraftsentrum som fungerer både administrativt og politisk.

AU-medlemmer kan honoreres slik at de kjøpes fri fra eventuelle deltidsjobber og dermed kan bruke mer tid på studentpolitisk arbeid.

Ikke omorganisering

I debatten etterpå var det enighet om at noe må gjøres for å øke antallet studentpolitiske aktører. Det var imidlertid liten tro på at organisasjonsendringer er det beste middel til dette. Ødegårds forslag om å slå sammen SU og LSU ble derfor avvist av de fleste.

Kontakten mellom disse bør bli vel forbedret.

Instituttaktivitet viktig

Det er viktig med stor aktivitet på instituttnivå. Samarbeid mellom AU-ene og andre organ på de ulike instituttene ble sett på som et godt forslag. Også samarbeid mellom studentorganer og administrasjonen på instituttene i saker hvor det er naturlig, ble anbefalt. Saker som oppstår på et institutt kan godt trekkes videre til HAM, og dermed i større grad gjøres fellestilt for studentmassen som sådant.

HAM må beholdes

HAM bør beholdes som den øverste organ, men enkelte – ikke bare konservative – hevder at det ville fungere mer demokratisk dersom personvalg ble utskilt i foretak ved urnevalg. Prinsippet om at slike saker skal likevel fremdeles avgjøres av HAM. Rent praktisk bør utviklinga av HAM spres ulike institutt, og en endringstidspunktet (vanligvis om 15.30) bør vurderes.

Velferdsloven uten velferd

UTROPIA:

Harald Gjesvik

Dette er ikke en lov om studentvelferd, det er en lov om organisering av Student-samskipnader.

Det er studentrepresentant og styreformann i Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) Tor Ødegård, som sier dette til Utropia etter at lov om velferd for studenter har vært behandlet i Lagtinget. Der viste det seg at ingen i mellompartiene var villig til å ta dissen på noen punkter, så departementets forslag blir stående. Det eneste studentene har fått gjennomslag for, er retten til brukerstyring.

Så studentrepresentantene har ikke blitt hørt hos rikspolitikere?

Vel, vi har blitt hørt av komiteens flertall, men det er ikke Stortingets flertall. Arbeiderpartiet og SV har kommet oss i møte på en rekke saker. Vi tror også noen i mellompartiene har forståelse for våre synspunkter, men dette er ikke noen så stor sak for stortingspolitikere at de vil ta dissen på den.

Hva blir da det konkrete innholdet av velferdsloven?

Det blir en lov som fastlegger organiseringa av samskipnaden, mot studentenes ønsker, men som ikke sier noe om statens ansvar. Loven slår fast at det skal være regionale samskipnader og at det skal være urnevalg til studentting. Studenttinget blir bare et valg- og rådgivende organ, uten noen formell innflytelse. Samtidig sier ikke loven noe om statens ansvar: Ingenting om statlige bevilgninger, rett til fristasjon (gratis lokale til kantine m.m.), ansvar for helsetjeneste, osv.

Så nå får vi en regional samskipnad for hele Tromsø? Akkurat det er tvilsomt. For det første er det åpnet for muligheten til å dispensere fra regelen, og for det andre er det nødvendig at de andre skolene søker om opptak. Og i dagens situasjon har knappest høyskolene noe å tjene på å bli med.

Hva kommer til å skje fremover?

Først skal loven opp i Odelstinget, siden av Kongen i statsråd. Det betyr at den kan bli virksom fra 1. juli i år, men mer sannsynlig er at den ikke trår i kraft før 1. januar neste år.

Og da får vi urnevalg?

Det som er lagt opp til da er kort skissert følgende: Man søker departementet om fritak, hvilket man sannsynligvis får avslag på, og så må man bare ignorere loven og fortsette å velge som før mens man avventer departementets utspill.

Som blir?

Samordnet aksjon

De må jo i så fall utestenge studentrepresentantene. Men det vil bli vanskelig hvis vi har en samordnet aksjon på alle universiteter. Ingen har en valgordning som moverstemmer helt med den nye loven, så skal departementet være konsekvente må de utestenge studentrepresentantene over alt. Det vil føre til at mange steder vil ikke styrene være vedtaksdyktig, fordi studentene allerede sitter i flertall.

Stortingsmeldinga

Hva er det verste med denne loven?

Tor Ødegård

(Foto: Tage Stabell-Kulø)

Det verste er at vi har fått en lov som er noe helt annet enn det vi hadde kunnet forventet etter stortingsmeldinga om studentvelferd som kom i 81-82. Den er kjente jo statens ansvar. 40 år etter den første loven om samskipnader, får vi en ny som raskt åpner for brukerstyring, men hvor man ikke har garantier for statsstøtte, ikke fastslått rett til fristasjon, ikke får velge organsering og valgform og hvor høyeste studentorgan kun har valgveileder og rådgivende funksjon. Man kunne forventet noe bedre etter 40 år, avslutter Ødegård.

SOSIALSEKRETÆR

Ta kontakt hvis du trenger råd og veiledning ved personlige og sosiale vanskeligheter eller studieproblemer som ikke er faglige.

Du kan også be om informasjon av forskjellig art og få vite hvor du kan henvende deg i helse og sosiale spørsmål og juridiske saker.

Sosialsekretær Ann Torunn Olsen,
Roald Amundsens pl. 1 (Odd Bergbygget)
Tlf. 81 012. Kl. 0900-1500.

Husk også å benytte deg av de økonomiske støtteordningene som Studentsamskipnaden har til dekning av helsemessige utgifter:

HELSEFONDET OG REFUSJON AV EGENANDELER

For informasjon, se reglene.

Studentene ved IMR i opprør

Illsinte studenter ved IMR planlegger å kuppe Hovedallmøtet på tirsdag 29. april for å få sin vilje i datalærer-striden. Møtet er flyttet en dag fram fordi en liste med 35 studenter fra IMR har forlangt det. De føler seg tråkket på fordi studentene i

Universitetsstyret på et rabaldermøte i Studentrådet er blitt pålagt å stemme mot IMR. Saken har splittet studentene i Styret, og det er beskyldninger i øst og vest.

Saken dreier seg om 10-vektallskurset «EDB for humaniora og samfunnsfag» på ISV. Universitetsstyret vedtok på siste møte å godkjenne EDB-kurset på ISV som data-utdanning på lik linje med kurs gitt ved IMR. Dette skjedde under sterke protester fra lærerne ved IMR (se siste nummer av Utopia), og man ventet at saken kommer opp på nytt i neste møte, som er 30. april. Nå har studentene ved IMR mobilisert til støtte for sine lærere.

«Studentrådet ønsker at Universitetsstyret opprettholder sitt tidligere vedtak i sak 84/86 i tilfelle fornyet behandling. SR pålegger studentrepresentantene i Universitetsstyret å stemme i samsvar med dette». Det var representantene i Styret fra ISL og ISV, Øystein Johannessen og Morten Sætran, som sto bak forslaget, som ble vedtatt ved 7 mot 2 stemmer. 2 stemte avholdende. Et lurt trekk fra ISV/ISL-representantene, som dermed fikk pålagt sine mer skeptiske kolleger til å stemme «riktig». Praksis tilsier nemlig at Studentrådet kan binde studentene i styret.

Dette vedtaket setter så vidt vi har erfart ikke de andre styrerepresentantene særlig pris på. Ingrid Nordli, IMR, kommenterer vedtaket slik: «Jeg synes det var dårlig gjort å ta saken opp på Studentrådet. Morten og Øystein gjorde det fordi de visste de var i mindretall i styregruppa hvis saken ble tatt opp på nytt. Alle vi fire andre er uenig i vedtaket i Universitetsstyret. Jeg synes dette smaker av maktmisbruk». Det var Ingrid Nordli som fikk i gang aksjonen på IMR sammen med AU i forrige uke.

Kameraderi på IMR?

På møtet i Studentrådet ble det hevdet at det var personlige interesser som lå bak motstanden mot semesteremnet i EDB. Alle de fire studentene i styret som går mot semesteremnet har nære personlige forbindelser til personer på datafagseksjonen. Dette skulle gjøre dem ute av stand til å se uhildet på saken. Det blir vist til følgende forbindelser:

Marit Finnseth, som representerer IBG, er bror til Asgeir Finnseth som studerer datafag hovedfag. Birgit Rydså, medisin, er sammen med Terje Fallmyr, stipendiat på datafag. Elin Gjengedal, IFF, er bror til amanuensis i datafag. Arnfinn Gjengedal. Og Ingrid Nordli, den siste av de fire, er selv hovedagsstudent i datafag. På den annen side er Ingrid Nordli med Åge Jensen, som tar semesteremnet i EDB.

Vil kuppe allmøtet

Taktikken fra IMR går ut på å få Hovedallmøtet til å stille studentene i styret fritt. Gunnar Hartvigsen i AU-IMR sier: «Vi vil ikke binde studentene i styret til vårt syn. Vi vil stille dem fritt. Men helst så vi at studentene ikke blandet seg bort i slike saker som dette. Det er latterlig og useriøst». Et interessant prinsippsspørsmål denne saken reiser, er om

man kan binde studentene i styret. De er jo i prinsippet valgt for ett år ved urnevalg, med Hovedallmøtet har vedtatt at de kan bindes av vedtak i Studentrådet og på Hovedallmøtet. Vil studentene i Styret la seg binde? Ingrid Nordli vil det: «Jeg følger meg bundet, men jeg vet ikke hva de andre gjør. Jeg vil kanskje heller la være å gå på møtet når saken kommer opp».

Studentene i styret splittet

På møtet i Studentrådet i forrige uke ble følgende vedtak gjort:

Bakerste rekke fra venstre: Frank M. Larsen, Øyvind Tjøre og Gyrid Waage Langsholt. Nest bakerste rekke fra venstre: Bjørn Brox, Stein Ovesen og Solbjørg Sørensen. Nest fremste rekke fra venstre: Anne Skjøteskift, Arild Buanes og Kari Hesselberg. Foran fra venstre Knut Mikalsen (lærer) og Hans-Kristian Hernes. Helge O. Larsen manglet. Foto: Bjørn Erlandsen.

UTROPIA:
Bjørn Brox

Ti studenter får tur til Polen

UTROPIA: Bjørn Brox

Snakker om griseflaks! To uker i Polen for Universitetets regning. Det er hva ti studenter ved ISV har fått innvilget. De drar denne helgen nedover sammen med to lærere fra instituttet. Turen går til Universitetet i Gdansk, som har laget et program for den norske delegasjonen i den tiden turen varer. De norske studentene må ut med en egenandel på 250 kr., ellers så dekker Universitetet i Tromsø reisen. Universitetet i Gdansk dekker innkvartering. Polakkene spanderer til og med litt

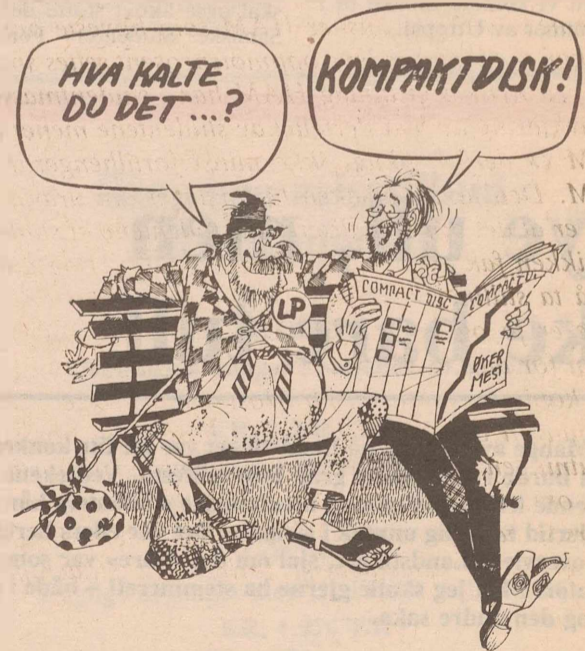
lommepenger på de norske studentene.

Bakgrunnen for turen er en samarbeidsavtale ISV gjorde med Universitetet i Gdansk, eller rettere sagt instituttet for Sosiologi der, i 1982. Siden da har det vært polske studenter i Tromsø to ganger. Nordmennene har vært i Polen en gang, og med den reisen som nå skal foregå, er samarbeidet slutt. Polakkene var sist her i byen i høst. Da kom de kjørende i egen buss fra Polen, mye for å spare penger. De polske studentene fikk 1000 kr. hver i lommepenger mens de var her. Det

tilsvarte visstnok en halv årslønn i Polen, så det er knabert der nede.

Turen til Polen vil gå med fly til Kiruna, tog til Ystad helt sør i Sverige og ferge til Swinoujscie i Polen. Deretter tog til Gdansk.

Denne turen tar to døgn. Der nede blir det forelesninger på Universitetet om Polen og polsk samfunnsvitenskap. Det er også planlagt en tur til Krakow, som ligger lenger sør i landet. Det er mulig at Universitetet i Tromsø sentralt vil føre videre utvekslingsavtalen som ISV nå avslutter med Universitetet i Gdansk.

Du finner oss under samme tak.

CD
Spesialisten Platebaren

Størst utvalg i spillere og plater.
Kom innom og se på våre tilbud!

Konsert mandag 16. juni med
MANFRED MANN'S EARTH BAND.

Storgt. 110 - 900 Tromsø - Tlf. (083) 82 490

SPENNENDE PÅ NSU SITT LANDSTING

En gang i året avholder Norsk Studentunion (NSU) sitt Landsting. Landstinget er NSU sitt øverste organ. Her legges premissene for det videre politiske arbeid i organisasjonen og det velges nytt Arbeidsutvalg, NSUs daglige ledelse. Landstinget

består av representanter fra de fem største utdanningsinstitusjonene i Norge. I tillegg kommer en rekke observatører uten stemmerett, men med tale og forslagsrett.

UTROPIA: Torunn Pettersen

I år knytta det seg særlig stor spenning til hvor sterk posisjon tilhengerne av «Nytt NSU» ville ha på Landstinget. Det viste seg nokså raskt at disse kun utgjorde en knapp fjerdedel av delegatene. Det blir derfor ingen grunnleggende organisasjonsendringer i Norsk Studentunion i det kommende året.

Den politiske retninga «Nytt NSU» representerer gjorde seg likevel gjeldende i debattene. Deres første fremstøt var å foreslå å fjerne punktet om internasjonale resolusjoner fra dagsorden. Dette ble ikke bifalt av forsamlinga.

Fagråd oppprioritert

Opprioritering av fagrådsarbeid var en «Nytt NSU»-merkesak som vant større gehør. Det var enighet om at saka var viktig, men uenighet om hvor mye av NSU sine knappe ressurser som kan brukes til slikt arbeid. Fagrådsaktiviteter kom likevel til slutt ut med økte bevilgninger.

Største enighet på Landstinget skapte punktet om arbeidsmiljø for studenter. Det må forbedres! Størst uenighet var det nok om privatisering av høyere utdanning/forskning og sponning av NSU-virksomhet. Denne diskusjonen vil vi komme tilbake til i neste nummer av Utropia.

Inntektsavhengig tilbakebetaling

Mest dramatisk ble det under avstemminga om hvordan NSU skal forholde seg til inntektsavhengig tilbakebetaling som et ledd i bedringa av utdanningsfinansiering. Både de moderate og NKS er negative til dette, om enn på noe ulikt grunnlag. For å få det nødvendige stemmetallet, måtte det navneoppdrag til. Med fire stemmers overvekt ble det vedtatt at NSU skal ha dette på sitt arbeidsprogram, noe som førte til spontan jubel og gledesutfoldelse i den seirende leir.

Kvinnepolitikk

Også punktet om kvinnepolitikk skapte debatt. Her var det en del begrepsforvirring ute og gikk, og talerne snakket i noen grad forbi hverandre. Det endte med at kvinnepolitikk fortsatt skal ha en sentral plass i NSU sitt arbeid.

Utenlandske studenter

Videre ble det vedtatt at NSU skal øke sitt engasjement i arbeidet med å forbedre utenlandske studenters kår i Norge. NSU skal også aktivt støtte det arbeid Samiske Studenters Forening i

Tromsø utfører for å fremme samiske studenters interesser.

Moderat inn i AU

Det site punktet på Landstingets program var valg av ny leder og nytt arbeidsutvalg. Valgkomiteen hadde et vanskelig arbeid. Det var mange uforenelige betingelser ute og gikk. Til slutt ble Calle Hedberg fra Sos.Front i Oslo valgt til leder, og man kom omsider fram til et AU hvor alle de innvalgte kunne akseptere hverandres tilstedeværelse. Og mens det av-

troppende AU var spesielt fordi det bare besto av jenter, var det nye AU i høyeste grad utradisjonelt sammensatt. Det består nemlig av fire radikale og en moderat pluss to radikale og to moderate uten kompensasjon.

Fin avvikling

Til slutt må det sies at møteledelsen imponerte i alle fall denne tilstedeværelse – det kunne lett blitt mye kaos med så mange kompliserte avstemninger og redige-

ringstrengende tallelister. Det imidlertid lite.

NSU viktig

Så gjenstår det bare å håpe mest mulig på det vedtatt arbeidsprogrammet – som de aller fleste av landstringsdelegatene kunne slutte opp om – blir fulgt opp i arbeidet fremover. I så fall vil NSU fortsatt være en viktig organisasjon som går i spissen for å fremme studentenes interesser. En slik organisasjon trenger vi – i det kanskje mer enn noen sinne.

Tromsø-delegasjonen:

Burde markert bedre

De utsendte. Foran fra venstre: Trude Gjernes, Hans Kristian Hernes, Anne Solheim, Øystein Johannesen. Bak: Per Kristensen, Morten Sætran, Trude Rath-Olsen. Nina Kvalsvik, Sivarayah og Raimo Valle var ikke tilstede da bildet ble tatt. (Foto: Tage Stabell-Kulø).

Tromsødelegatene var ikke møteplagere på NSU sitt landsting. Tvert om kunne de med fordel ha entra talerstolen flere ganger. En av årsakene til delegasjonens relative passivitet i plenumsdebattene, var at tre av de fire utsendte hadde «administrative» oppgaver under tinget. Men det merkes også på den studentpolitiske kompetansen at det er få aktive i Tromsø, og at NSU-arbeidet lenge lå nede her.

Mye ull, men ikke bare tull

– Mange av vedtaka på Landstinget var for lite konkrete. Måla burde i mye større grad blitt tallfesta. Vedtekene vedrørende kvinnepolitikk og utenlandske studenters kår var imidlertid hederlig unntak i så måte. Det var ellers lærerikt å få overvære Landstinget, sjøl om det «bare» var som observatør. Men jeg skulle gjerne ha stemmerett – både i den ene og den andre saka.

Dette sier Per Kristensen (22), grunnfagsstudent på sosøk, til Utropia. Han stilte til valg som landstingsdelegat på NKS sitt arbeidsprogram. Delegat med stemmerett ble han ikke, men som første vararepresentant, fikk han likevel overvære Landstinget som observatør.

Enighet om tall

Motargumentene på Landstinget mot å tallfeste enkelte vedtak, var bl.a. at slike tall bør diskuteres blant studentene først. Per mener imidlertid at den vellykka renteaksjonen som ble avvikla før påske, klart viste at det er brei enighet om f.eks. renta ned til 6% og stipendandelen opp til 40%. Derfor trengs ingen ny diskusjon om dette.

Fraksjonering

Videre synes han at fraksjonene

fikk for fritt spillerom under tinget. Uavhengige og folk som ikke tilhørte noen av de «store» grupperingene, fikk for lite å si. Det gjaldt f.eks. «Handlingsorientert Gruppe» fra Trondheim – og Tromsø-dleegasjonen. På den måten fungerte ikke Landstinget så demokratisk som det burde.

Nyttig erfaring

Til slutt sier Per at debatten ikke lå på noe høyere nivå enn den studentpolitiske debatten her i Tromsø, men det merkes at det er flere folk å ta av på de andre lærestedene. Særlig dette med fraksjonering er nok uvant for oss.

– Alt i alt var likevel Landstinget en nyttig studentpolitisk erfaring, og skulle jeg noen gang komme tilbake som delegat, tar jeg sikte på å entre talerstolen opptil flere ganger...

Tromsø hadde fire av 81 delegater med stemmerett på Landstinget. Det tilseier at innsatsen må bli noe begrensa p.g.a. liten mulighet til spesialisering innen ulike saksfelt. Likevel har våre delegater absolutt noe å fare med, både i generelle saker og i særegne Tromsø-saker. Det er derfor ingen grunn til å tie seg selv ihjel.

Flere kanaler

I flg. lærestedsansvarlig for NSU i Tromsø, Trude Rath-Olsen, markerer Tromsø seg godt i Landsstyret og har sjelden problemer med å få gjennomslag i NSU, verken formelt eller uformelt.

Dette er jo flott, men Landstinget har mange flere deltakere som også bør bli oppmerksomme på at det foregår ting oppe ved ishavskanten.

Mindre komitedeltakelse

På delegatenes oppsummeringsmøte etter Landstinget var det enighet om at deltakelse i komiteer muligens bør begrenses senere år. Av fire delegater satt en i redaksjonskomiteen for nytt arbeidsprogram, en satt i valgkomiteen for nytt arbeidsutvalg og en var gruppeleder. På den måten går det bort mye tid som kunne vært brukt til «interne» møter. Behovet for dette blir ekstra stort fordi Tromsø ikke deltar i iden utstrakte fraksjonsvirksomheter som foregår ellers.

Videre arbeid

På oppsummeringsmøtet ble det videre sagt at det på den ene sida gjelder å utnytte landstingsvedtaket om vår økte representasjon i Landsstyret (fra tre til fire). Loka-

le saker bør taes opp der og gjennom prinsipielle vinklinger, f.eks. problemene med studentbolige og barnehagedekning. Slik kan det bli større styrke bak krava.

Grunnplansaktivitet

På den andre sida gjelder det å styrke grunnplansaktiviteten. De lokale NSU-arbeidet ved UIT må rette seg inn på saker som aktiviserer studentene. Dessuten må NSU som en nyttig organisasjon markedsføres bedre.

Men kan hende blir den aller viktigste oppgaven fremover i forholde seg til Velferdsloven som snart skal vedtaes. Her ventet aksjoner og NSU lokalt og sentralt bør gå i spissen for disse. La forøvrig om Velferdsloven annet sted i avisa.

MED OLE I MADISON:

ØL OG POPCORN HVER ONSDAG

Å være norsk i Wisconsin kan være slitsomt. I hvertfall når annenhver man snakker med har slekt i Norge og lurert på om man ikke har hørt navnet Guldbrendsen.

Men med 45 tusen andre studenter kan man også nyte anonymiteten, skulle det være påkrevet.

Madison kan trygt kalles en studentby, med hver fjerde innbygger på lesesalen. Sentrum av byen består for det meste av undervisningsbygg, hybelhus og forretninger. Men heldigvis er Madison også hovedstaden i Wisconsin. «Heldigvis» fordi byen ellers bare ville ha vært et eneste stort universitetsområde.

Egentlig er ikke byen så ulik Tromsø, et regionalt sentrum, berømt for utelivet.

Konkurransen mellom uteplasesene er beinhard. Alle triks i boka, pluss noen til, blir brukt for å lokke til seg kunder. «Nitty Gritty», baren hvor skandinaviske studenter samles en gang i uka, har døpt seg selv Madison's Offisielle Bursdagsbar. – De som går der på bursdagen sin får drikke gratis hele kvelden. – En stor suksess, siden bursdagsbarna som regel drar med seg ti-tyve andre, som selvfølgelig betaler full pris. Ifølge oldtimerne pleide Nitty Gritty å være svært så generøse mot skandinaverne, med ferdig dekket bord med øl og popcorn hver onsdag. Men siden det er mer lukrativt å feire bursdager, har ølet og popcornet forsvunnet. – Og «Ola Tveiten» drukner i hese brøl fra lykkelige jublanter.

Den lokale varianten av Studenthuset kalles Memorial Union: En kjempesvært steinbygning som rommer alt det et studenthus skal romme – en stor pub, kontorer etc. for studentorganisasjoner, til kantine samt kino og teater. Likevel, størrelsen på det hele gjør det noe mer upersonlig enn Skipergata.

Derimot har de to kantinerne i bygget en forbløffende likhet med IMR-kantina: Folk klager over høye priser og dårlig mat. Men til forskjell fra Breivikla finnes andre gastronomiske alternativer, i hvertfall ved første øyekast. Stat Street, hovedgata i byen, kan by på 15-20 billige kafeer, alle med mottoet «Vi friter steker alt som rører på seg. – Altså ikke særlig attraktivt på lang sikt.

Å bo

Undertegnede ble noe paff da hans fremtidige hjem viste seg å være et dobbeltrom, inneholdende (foruten en romkompis fra Warwick, England) to senger, et lite bad og en kokeplate til å sette

vond lukt i gardinene. De fleste rommene leid ut gjennom universitetet er nemlig tomannsrom. Det gjenspeiler igjen studentmassen: For en seksten-syttent årning kan det være OK å ha en å dele rom og sorger med – kanskje enda mer betryggende for engstelige foreldre, forresten. Men for en eldre søring var det en frustrerende opplevelse så lenge det varte, vant som man er med å boltre seg i Breivika – helt alene – på seks kvadratmeter.

Et alternativ til dobbeltrommene er å leie et hus sammen med fire-fem andre, om det ikke blir billigere (1200-1500 kr/mnd.) har man i hvertfall mer privatliv.

Madison er full av små arbeiderboliger fra rundt krigen. Hvis man ikke er altfor nøye med kakkerlakker og strømregningen (få av husene har noen gang sett en Glava-matte) får man leid et relativt billig. Man må raskt ut med 2000 kroner pr. måned (!) for en knøttliten leilighet.

Mange av de yngre studentene bor i såkalte fraternities eller sororities, hus for henholdsvis gutter og jenter.

Et fraternity er som navnet antyder et broderskap, hvor medlemmene har spesielle plikter og rettigheter overfor hverandre. Hvert hus har ofte en tilsynsperson som skal beskytte medlemmene mot seg selv, på samme måte som i et internat. Filmen «Delta-gjengen» med John Belushi (fred være med han) var et forsøk på å beskrive et dekadent fraternity. Få av dem kommer vel i nærheten av «Deltgjengen», men «frat-guys» er kjent for å finne på mye rart.

«Politikk?»

Studentpolitikkken er et dødt kapittel her som hjemme. Lese-presset er steinhardt, og verre blir det. Det er ikke uvanlig å lese tilsvarende et grunnfag pr. semester. Med eventuell jobb ved siden av, blir det ikke mye tid til overs. Studentpolitikken lider også under mangel på reell innflytelse, som igjen styrker passiviteten. Innflytelsen kan i beste fall sies å være marginal. Studentene er representert gjennom et studentråd, men siden det blir lagt så stor vekt på at universitetet skal være økonomisk veldrevet, om ikke lønnsomt, har studentene lite de skulle ha sagt mot reduksjoner i undervisningstilbudet, økning av semesteravgiften (15 prosent fra høsten '86) og andre velkjente tiltak. Studentrådets protester har i hvert fall ikke blitt tatt til følge, uten at studentene kunne gjøre noe fra eller

Terassen på Memorial Union, et av de trivelige stedene på «Campus».

til. En økning på 15 prosent av semesteravgiften betyr i verste fall en merutgift på over 300 kroner for en hovedfagsstudent. Semesteravgiften avhenger av om man er fra staten Wisconsin eller ikke, og hvorvidt man studerer på høyere eller lavere grad (Cand. Mag./Real eller hovedfag). En hovedfagsstudent utenfra Wisconsin må hoste opp 22000 kroner pr. semester (+ 15% fra høsten av). Det tilsvarende tallet for lavere grad studenter er 7100 kr. For studenter fra Wisconsin er tallene litt lysere henholdsvis 4700 kr og 16300 kroner.

Hvis man ikke er så heldig å være del av et utvekslingsprogram, for eksempel fra Tromsø, (og dermed slippe å tenke på semesteravgift) er det likevel fullt mulig å studere her med vanlig studielån.

Lånekassa gir ca. 70000 i lån, pluss opptil 15000 i stipend til skolepenger. Så for nysgjerrige, sjekk med Lånekassa og ANSA (utlandsstudentenes organisasjon).

Meieri-staten

Wisconsin er kjent som «meieri-staten», men i høst ble staten, ganske uforskyldt, en viktig brikke i hamburgerens USA. Burger King-kjeden (en konkurrent til McDonalds) satte igang en

storstilt reklamekampanje hvor poenget var å finne en herre ved navn Herb. Herb skulle etter sigende være den eneste personen i USA som ikke hadde smakt en «Whopper», kjedens flaggskip eller flaggburger om man vil.

Herb representerte alt en amerikaner ikke skal være: Nærsynt, kledd i høyvannsbukser og flyndreslips. Til slutt «fant» man selvfølgelig Herb - oppe i Wisconsin.

Men klimakset ble ikke akkurat so mvantet. Herb skulle nyte sin først Whopper gjennom en stor sermoni, men man kom aldri så langt. Noen syntes det var ille at akkurat Wisconsin skulle bli pluk-

ket ut som Herbs hjemstat (man har da sin stolthet), mens andre syntes hele greia var et symbol på konfirmatetspress. Da ondskapfulle aviser i tillegg «avslørte» at Herb bare var en leid skuespiller (somer sikkert hadde spist mer enn en Whopper allerede) døde hele kampanjen ut. – Å lure folk til å tro at veien til suksess ligger mellom to hamburgerbrød er en ting, men å si at folk i Wisconsin ikke har skjønnet det allerede, skulle man ha seg frabedt. Jeg nærer likevel stor sympati for Herb, hvor han nå måtte finnes.

Ole Berthelsen

Rimelige reisetilbud for studenter

ATHEN:

Ukentlige avganger i perioden 19.6-28.8

KR. 2.240,- T/R

KR. 1.270,- en veg

LONDON:

Daglige avganger med BRITISH AIRWAYS

KR. 1.990 T/R

KR. 995,- en veg

NEW YORK:

Med SAS fra Gardemoen

KR. 3.790,- T/R

KR. 2.085,- en veg

Dette er kun et lite utvalg av vårt tilbud til studenter

Vil du vite mer?

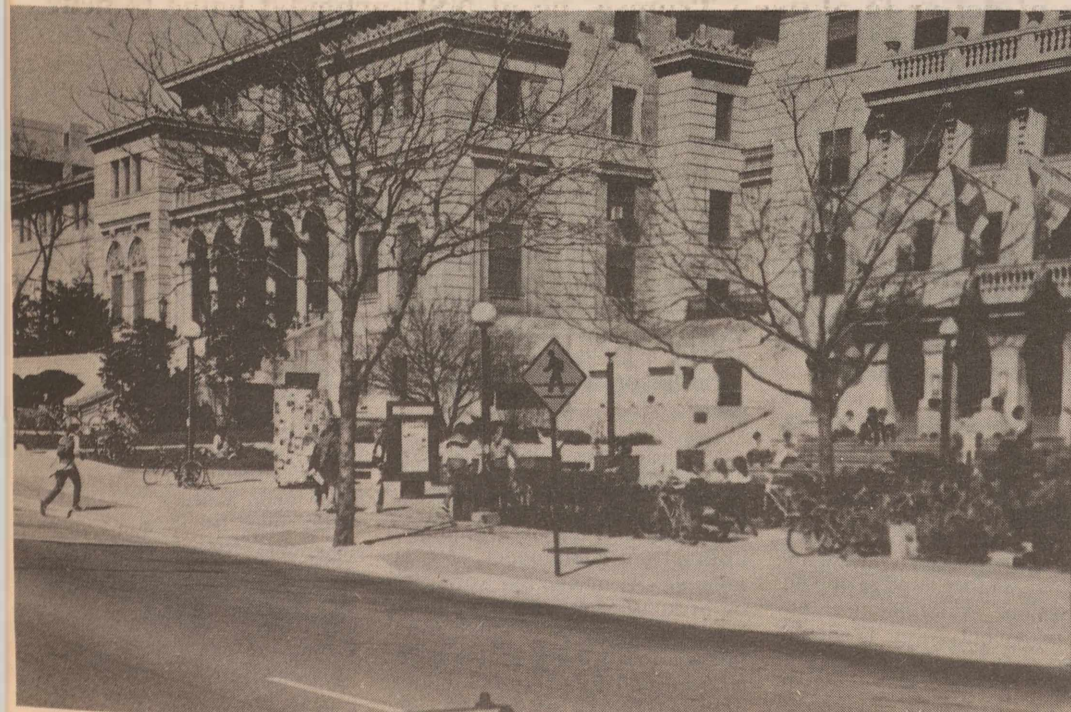
Kontakt oss !

UNIVERSITETENES REISEBYRÅ

Breivika · Postboks 865
9001 Tromsø · Norway

TELEFON 84 820

De lokale studenthuset, Memorial Union.

TURBO PASCAL: Markedets beste kjøp

Det er på tide at Utopia tar opp i seg den største av alle nye trender: Data. Derfor kommer her ikke nok en bokanmeldelse, men en programanmeldelse.

Utopia: Tage Stabell-Kulø

TURBO er kompatibelt med standard Pascal med få unntak. De viktigste er at PAGE, GET og PUT er utelatt, men i praksis har dette liten betydning da TURBO er en-bruker rett, og de aller fleste printere kan ta imot ordre som tilsvarende PAGE, GET og PUT viser seg ikke å være nødvendig da WRITE og READ til og fra fil går uten problemer. TURBO har en stor mengde funksjoner i tillegg til standard. Full styring av skjerm, grafikk, tegning av sirkler, elipser og firkanter, trekke linjer og skraverer felter osv.

Turbo har en grunn-type STRING (.n.) hvor n setter størrelsen på strengen, MEN teksten må ikke fylle strenger slik som med PACKED ARRAY OF CHAR. Man kan også legge to strenger sammen: 'TURBO' + 'PASCAL' = 'TURBO-PASCAL', bestemme lengden på strenger, trekke ut delstrenger, legge inn delstrenger osv. De kan, selvfølgelig, også sorteres på vanlig måte og skrives ut: WRITE (navn) vil skrive ut strengen 'navn' uansett lengde og/eller innhold.

Den norske manualen er godt oversatt, med noen få unntak. Det viktigste er RECORD. Om man slår opp i innholdsfortegnelsen under R, vil man ikke finne RECORD. Det står under POST, som henviser til kapittelet som heter, ja, RECORDS. Manualen forutsetter kunnskaper i Pascal og er ingen lærebok, men alle tillegg til standard pascal er vist med eksempler, så dem er det mange av.

Det mest forbløffende med

TURBO-PASCAL er likevel kompilatoren. Den kompilerer om lag 5000 ordinære programlinjer i minuttet på Olivetti M24. På IBM PC omlag 3000 linjer/min. Det er 3-5 ganger raskere enn Micro-VAX i arbeidstiden. Dette blir enda bedre når man legger til at TURBO kompilerer og linker samtidig, altså man får programmer ferdig kopilert, linket og startet med en kommando med denne hastigheten. De ferdigkopilerte programmene kan enten kjøres direkte, legges på fil ferdige til kjøring eller legges på fil uten biblioteket til bruk som moduler.

Editoren er meget god, og spesiallaget til TURBO i Word-Star stil. Alle som har bruk WS vil kjenne igjen alle kommandoene. Den er fin å bruke da cursoren automatisk settes under starten på forrige linje, altså ikke i begynnelsen av linjen. Det er derfor lett å lage strukturerte kildetekster. I editoren kan man søke etter strenger, bytte eller stryke ut, bl.a. fremover eller bakover. utheve, flytte blokker over på nye filer osv. Når man føst blir kjent med den vileditoren i VAX virke billig.

Kildeteksten legger TURBO på fil i ASCII-format så det er lett å få den printet ut eller overført til stormaskin med KERMIT.

TURBO-PASCAL er laget av BORDLAND ic. og sammen med kompilatoren får man en del programmer, klare til kompilering. Dvs. kildeteksten er med. Dette gjør Bordland med alle sine produkter skrevet i TURBO til TURBO-brukere. Det mest kjente er TURBO-TOOLBOKS hvor alle programmene kommer klare til kompilering, men også regnerat og tekstbehandling kommer slik.

Ingen av Bordlands produkter er kopieringsbeskyttet: (Kryss i taket for det.) TURBO-PASCAL koster kr.

«Jeg var som en datamaskin selv

«Jeg var som en datamaskin selv, som så på et ord som en rekke bokstaver uten noen annen eller dypere mening...

Hva ville jeg si første gang jeg testet mitt registerprogram og så stikkordene skrives ut på pysjamasstripet listepapir: «syd-afrika», «ytringsfrihet», «drap», «sultestreik»...

Det var kanskje ikke så stor forskjell på meg og en programmert datamaskin – kanskje Europaradets VAX 750 også var en av mine dobbeltgjengere.»

Utopia: Torunn Pettersen

Sitatet ovenfor er hentet fra Jon Bings roman «Dobbeltgjengere» fra 1984. Jon Bing vil for de fleste være kjent for sitt samarbeid med Tor Åge Bringsvær. Sammen har de gitt ut en rekke science fiction-antologier. Bing har også skrevet egne science fiction-noveller. Mindre kjent er at han gjennom sitt arbeid ved Institutt for rettsinformatikk ved Universitetet i Oslo har arbeidet i flere internasjonale organisasjoner og også beskjefte seg mye med praktisk anvendelse av EDB.

Tynn story

Selv om «Dobbeltgjengere» tidvis er en spennende roman, kan den ikke karakteriseres som helt vellykka. Til

999,- + mva og leveres da med den norske manualen som alene koster ca. 500 kroner. Programmet kan kjøpes i de fleste seriøse data-sjapper i byen, bl.a. ABC-data.

det er storyen i tynneste laget. Kort fortalt går den ut på at bokas hovedperson, dataspesialisten Tomas Lehte, blir konfrontert med en nekrolog over en Tomaso Letti. Navneligheten og portrettlikheten på nekrologens bilde gjør Lehte nysgjerrig, og han prøver å finne ut hva og hvem denne Tomaso Letti, hans tilsynelatende dobbeltgjenger, var. Han kommer etter hvert i kontakt med enken etter den døde, og han fortsetter handlingsrekken som Letti hadde påbegynt, men ikke avslutta før han døde.

Parallelt følger vi Lehte på hans arbeid med EDB-basert systemutvikling på oppdrag fra ulike internasjonale organisasjoner. Forholdet han har til arbeidet og de menneskene han treffer gjennom det, får vi også et innblikk i. Og vi får se at det ikke alltid er like lett å kombinere eller å skille mellom rasjonalitet og følelser, teknikk og mennesker.

Viktig dokumentarstoff

Når vi på tross av romanens svakheter, velger å trekke fram denne boka, er det på grunn av det dokumentariske stoffet, samt etterordet. Her er mye interessant både for dem som ønsker å vite noe om internasjonalt samarbeid, f.eks. om menneskerettigheter, om metoder for informasjonsutveksling og om bruk av EDB i disse prosessene.

Nå som semesterslutt nærmer seg og det atter blir tid til å fordype seg i ikke-pensum, er dette derfor en bok man godt kan bruke tid på å få med seg. Den gir både en viss underholdning og mye interessant informasjon. Både folk tilknyttet IMR og ISV skulle kunne finne noe å hente her... Og selvsagt vil boka være av interesse for alle andre som måtte ønske å få vite mer om hvordan den moderne informasjonsteknologien er med på å utforme den verden vi lever i. Dermed burde den strengt tatt angå oss alle.

Jon Bing: Dobbeltgjengere
Gyldendal, 1984
207 s.

Nominasjoner

På førstkommande Hovedmøte blir det valg til de fleste verv innen studentpolitikk. Når Utopia går i trykken har man ikke nominasjoner til alle verv, men det meste er dekket.

Radio og avis

Både for radio og avis er det greit. Her stiller kollektive redaksjoner fra de som arbeider i dag. Hvilket selvfølgelig ikke hindrer andre å stille imot, men foreløpig har ingen meldt seg. Vahid Ala sitter som redaktør i radioen til årsskiftet.

NSU

Fra lærerstedsutvalget i NSU foreligger det foreløpig ingen nominasjonsliste. Vi har ikke brakt på det rene om dette skyldes mangel på kandidater eller andre årsaker.

Kvinnekupp i SU

Av de 5 faste og 2 vararepresentantene som skal velges til studentutvalget, er det foreløpig bare kvinner på lista. 4 stiller som faste, mens en stiller som vara. Det er kun en fra det sittende SU som tar gjenvalg, men de fleste har studentpolitisk erfaring fra andre organer.

Kamp om samskipnaden

2 av de 4 studentrepresentantene i samskipnaden skal velges nå. Begge de som sitter, stiller til gjenvalg. Men her har det meldt seg på en fra konservativ studentforening, så her er det duket for kampvotering.

Så langt bare en kampvotering altså, men det er åpent for benkeforslag, så mye kan ennå skje. Med turbulens mellom IMR og ISV studenter og med en nystiftet konservativ forening, kan vi oppleve det mest spennende valgsmøte på lange tider.

- MAN KAN DA IKKE BARE SITTE PÅ RÆVA

Selvfolgelig er det vanskelig, men hva skulle man ellers gjort. Man får holde på så godt man kan. Selv er jeg forholdsvis nøktern, jeg tror ikke man kan skape et konfliktløst samfunn. Men man må holde på selv om man har et nøkternt syn på mulighetene. Utopia har møtt Yngvar Lø-

chen for å høre om forskningsprosjektet, Alternativ Framtid. I den forbindelse har vi formastet oss til å kaste fram tanken at fremtidsplanlegging som oftest har vært skriftsand, de kloke hoder peker en vei, mens verden ufortørnet går sin skakke gang i stikk motsatt retning.

Utopia: Harald Gjesvik

Det skulle vi tydeligvis ikke gjort. Løchen tilhører de som har beholdt troen på engasjementet, selv etter kafe-generasjonens utallige gravøl over 68-generasjonen.

- Du mener da vel ikke vi bare skal sitte med henda i fanget? Selv om enhver samfunnsomveltning har møtt på problemer etterpå, så kan man da ikke resignere. Vi legger jo heller ikke opp til noe fullstendig nytt system, men snarere grunnlaget for en debatt om samfunnsutviklingen. Og det finnes mye makt i de forskjellige bevegelse.

Alternativ bevegelse

Og det er nettopp i slike bevegelse at Alternativ Framtid har sitt utspring. Bevegelse som Framtiden i våre hender, Norges naturvernforbund, Fredsbevegelsen, m.fl. utgjør en del av grunnlaget. Det andre er i enkeltpersoner i Norden som har vårt opptatt av samfunnsutviklingen.

I de nordiske land finnes en uro i vide kretser over den utvikling som preger vårt samfunn. På den ene siden økende maktesløshet,

Øst-Vest konflikt, rustningskapp-løp og rovdrift på ressurser.

Et samfunnsniv der ytre verdier teller like meget som, kanskje mer, enn, kontakt og fordyppelse. Et samfunn hvor nyheten som slår teller mer enn nyheten som informerer. På den andre siden, et samfunn med store ressurser til rådighet og hvor mye av den tidligere nød er utryddet.

Løchen sier videre at en rekke politisk engasjerte mennesker, som var trøtt av at det de sa ble stemplet som urealistisk, ønsket å finne et annet svar på denne konflikten. De ville etablere et alternativ som prioriterte andre verdier så de kunne si til de styrende: Se her, vi har et annet mulig alternativ. Det skulle også kunne virke handlingsoppmuntrende på folk, noe man kunne slutte opp om.

Med Erik Damman som en av de sentrale personer sluttet så en rekke organisasjoner og personer seg sammen og startet et forprosjekt. Det kom ut i 84 under tittelen: Å utrede en alternativ framtid. På bakgrunn av dette og den debatt det utløste, søkte man bevilgninger for 85 til å starte opp hovedprosjektet. Vi fikk innvilget en million, hvilket var langt i underkant av hva vi ønsket.

Yngvar Løchen, stående.

Start problemer

Løchen ble spurt om å lede prosjektet, og har hatt permisjon fra universitetet fra september i fjor for å jobbe med det. Nå har man vært gjennom perioden med startproblemer, så som å bygge opp en organisasjon, skaffe lokaler, utforme reglement, m.m. Dessuten har man etter mye om og men fått bevilget 2 millioner fra staten til driften i 86. For neste år har man bedt om 4,5 millioner.

Problemstillinger

Hva vil arbeidet konkret gå ut på?

Vi vil jobbe med problemstillinger som: Hvorfor brede menneskelige verdier ikke slår igjennom, og hvilke krefter som eventuelt virker imot, f.eks. de feministiske verdier. Hvilke kriterier må oppfylles for at de skal få gjennomslag? Vil et fritt marked svekke eller styrke dem? Mer makt til organisasjoner, eller en sterkere stat, hvordan vil det slå ut.

Og en sosiolog som Willy Martinussen vil se på samfunnets ideologiske understrømmer. Bli YAP-kulturen sterkere, eller tvert om. Hvilke spenninger eksisterer mellom YAP-kulturen og andre, og hvilke prosesser setter dette i gang?

Vi vil også ansette økologer for å se på samfunnets fysiske og biologiske rammer. Og vi kommer til å stille spørsmål ved de kjære institusjoner i samfunnet, så som familien. At mange blir kortsynte og er konsentrert om egne interesser, skyldes det at mennesket blir sosialisert innen en sosial institusjon som gjør at synsfeltet blir snevert? Er det en pris for det trygge familieliv?

Uavhengig

Men er ikke dette en typisk Framtiden i Våre Hender-idealisme, hvor man ser på enkelte samfunnsfenomener, mens systemet styres av helt andre – og internasjonale – økonomiske regler?

- Jeg kan ikke svare for Framtiden i Våre Hender. Alternativ Framtid er en uavhengig gruppe, som jobber på eget grunnlag. En uavhengighet som vi, som alle forskere, er opptatt av å ta vare på. Vi stiller ikke med noen forhåndsstandpunkter, og det kan godt være vi kommer fram til nødvendigheten av et annet økonomisk system. Vi er selvsagt opptatt av politiske prinsipper og hva profitt hensyn betyr.

- Det er ikke nettopp forhåndsstandpunktet det da, at man trenger et nytt økonomisk system.

- Det finnes jo variasjonsmuligheter innen kapitalismen og. Selv er jeg ikke fremmed for at det økonomiske system må forandres, men for oss er det vesentlig å gå inn i problemstillinger å søke løsning på dem. Undertrykking kan komme i mange forkledning.

Og der slutter vi samtalen med Løchen, en som altså ikke vil sitte på ræva og se jorda gå til helvete.

LESERINNLEGG:

Korrekt presentasjon av Tromsø Konservative Studentforening

Det var med stor glede vi så TØKSF presentert på reneste VG-maner i siste nr. av Utrophia. Vi vil benytte anledningen til å takke for reklamen. Her slutter imidlertid vår begeistring over nevnte reportasje. «Journalist» Steinar Johansen beskriver TØKSF som en forening for de 10-15 eksisterende YAP'ene ved Universitetet. Der må vi imidlertid skuffe ham. Det har seg nemlig slik at også vi er studenter med de samme, trange økonomiske kår som dere andre. En situasjon vi vil arbeide for å forbedre.

Vi ønsker med dette å rette på flere andre påstander og utsagn i samme reportasje, som tar for seg vårt stiftelsesmøte.

1. Det er riktig at TØKSF's hovedmålsetting dette år er å få inn-

ført urnevalg ved alle viktige studentpolitiske valg. Dette betyr ikke at hovedallmøtet mister sin funksjon. HAM vil fremdeles ha en viktig oppgave som informasjons- og debattmøte, samt være vårt høyeste avgjørende organ. Vi tror Steinar Johansen har misforstått HAM's funksjon til bare å være et valgforum.

2. Å få fjernet hjemmeeksamenordningen og karakterene BESTÅTT/IKKE BESTÅTT har aldri stått på TØKSF's dagsorden. Hvor i all verden har utrophia journalisten hentet dette fra? Han har ikke spurt oss.

Når spørsmålet først er brakt på bane, vi lvi presisere at TØKSF går inn for å bevare dagens

ordning med karakterene BESTÅTT/IKKE BESTÅTT ved enkelte innføringskurs ex. phil og embedsstudiet i medisin.

3. Fagutvikling og generell forbedring av forelesernes pedagogiske evner vil derimot være en merkesak for oss.

Det vi først og fremst ønsker og som vi syntes kom veldig klart fram på møtet, er å inspirere til større samarbeid mellom student/foreleser når det gjelder utvikling av fagområder. Et eksempel er obligatorisk kritikk etter avholdt kurs, som i dag gjennomføres ved fagområdet medisin.

For ordens skyld, TØKSF tiller pr. idag 41 medlemmer.

Arbeidsutvalget TØKSF

Har du ekstrautgifter på grunn av sykdom?

Da har du kanskje rett til GRUNNSTØNAD fra folketrygden.

I den seinere tid har jeg snakket med flere studenter som burde ha hatt grunnstønad, men som ikke har kjent til ordninga. Dette til tross for at de i flere år har hatt sykdommer og lidelser som har medført store utgifter. En grunn til at de ikke har hatt grunnstønada, er at mange leger dessverre ikke er flinke nok til å informere om denne rettigheten.

Grunnstønad dekker alle typer nødvendige ekstrautgifter ved lidelser som varer i 2-3 år eller mer.

Du får grunnstønad dersom de samlede årlige ekstrautgiftene er på minst kr. 2.512,-. Er utgiftene mindre, kan grunnstønad gis hvis særlige grunner gjør det rimelig.

Ekstrautgifter som gir rett til grunnstønad kan være:

- utgifter til transport og reiser
- utgifter til trening
- utgifter til mat og diett
- utgifter til vask og slitasje av klær og sengetøy
- utgifter til telefonhold
- utgifter til drift av tekniske hjelpemidler.

Sykdommer og lidelser som kan medføre ekstrautgifter kan være eksem og andre typer hudlidelser, reumatiske lidelser og alle som på en eller annen måte nedsetter funksjonsevnen.

Satsene for grunnstønad er forskjellige. Lågeste sats er for tida kr. 314,- pr. mnd.

Du må søke på særskilt skjema. Nærmere opplysninger kan du få på trygdekantoret eller hos sosialsekretæren.

Ann Torunn Olsen
sosialsekretær

Lånekassen dom «Fiende»

De utdanningssøkendes organisasjoner har nettopp gjennomført sin «Renteaksjon -86». I kjølvannet av denne aksjonen har enkelte mediaoppslag fokusert på Lånekassen som «ansvarlig» for dagens studiefinansieringsordning. I denne situasjonen finner Lånekassens tjenestemannslag det nødvendig å presisere enkelte forhold som debatten til nå har tåkelagt:

1. Stortingsflertallet via regjering og departement er til enhver tid ansvarlige for studiefinansieringen i Norge. Lånekassen er de politiske myndighetenes redskap til å gjennomføre de ordnigner som gjelder.
2. Verken de ansatte eller administrasjonen i Lånekassen har noen gang gått inn for rentetøkninger på studielån eller innføring av gebyrer på ordinære termininnbetalinger.
3. Renteøkningene og gebyrene har gitt store merinntekter til statskassen. Lånekassen har likevel ikke sett noen av disse midlene i form av økte ressurser.

Det er viktig at studiefinansieringssystemet kontinuerlig blir gjenstand for debatt. Men når misnøyen med regjeringens politikk på dette området tar form av mer eller mindre direkte angrep på Lånekassen, og dermed indirkete på alle ansatte - da finner den ikke fram til riktig adressat. Da får den heller ikke forventet effekt. Tvert imot, kan en slik kritikk skape ekstra frustrasjon og motløshet hos ansatte som gjør sitt beste i en ellers presset arbeidssituasjon. En slik utvikling kan aller minst de utdanningssøkende være tjent med.

Vi lever daglig i nærkontakt med følgende virkelighet:

- Antall tilbakebetalere av studielån har i perioden 1987-85 økt fra 219.900 til 340.-000 (ca. 55%).
- Antall søknader om betalingsutsettelse har i samme periode økt fra 18.500 til ca. 58.000 (ca. 210%).
- Videre har antall oppsigelser av låneforhold og antall begjæringer om rettslig innfordring økt med henholdsvis 400% og vel 100%.

Lånekassen er i samme periode ikke tilført varige personalressurser til å avhjelpe denne økte arbeidsbelastningen.

Når Aftenposten på lederplass velger å kommentere denne konkrete situasjonen ved å snakke om «æresgjeld», synes vi det klart og tydelig illustrerer både manglende evne og vilje til å se hva saken dreier seg om.

- Hold igang en aktiv debatt om studiefinansieringssystemet!
- Plasser ansvaret der det ligger!

Lånekassens tjenestemannslag,
Forening 29 av NTL

DBS! Kvalitet hele veien

mod. 468-3, dame

DBS NOSTALGI

- Dyp buet ramme - lett på- og avstigning
- Lukket kjedekasse, kåpe-/frakkebeskytter
- Dyp, stadig varekurv og bredt behagelig sete
- Solid bagasjebærer, godt egnet for barnesete
- Ekstra brede dekk for komfortabel kjøring
- DBS-sykkelforsikring
- Livsvarig garanti på ramme og gaffel

sports
huset

STORGÅIA 91 - TLF (083) 83 668

Statens Lånekasse For Utdanning

Hva skal være vår boligpolitikk?

I dag står 60 studenter i boligkø hos Studentsamskipnaden. Byens boligmarked for øvrig er stramt, og boligene som tilbys er dyre. Situasjonen er i ferd med å bli den at folk ikke kan studere ved vårt universitet fordi de ikke kan få et sted å bo.

Tildeling

I dag foregår tildeling av boliger etter studieansiennitet. Det har vært hevdet at ordningen burde endres slik at et antall boliger blir satt av til nye studenter ved semesterstart. En slik endring vil ikke gi en løsning av den vanskelige situasjonen på boligsektoren, snarere vil den representere en tilsløring av problemet som ligger i for å få boligene. Tildeling av boliger må fortsatt skje etter studieansiennitet.

Utbygging

Finansiering av studentboliger skjer ved 60% statstilskudd over Vitenskapsdep'ets budsjett og 40% husbankfinansiering. Det er gitt statstilskudd til bygging av Prestvatnets 4. etasje. Denne igangsettes i løpet av sommeren med ferdigstillelse til høstsemesteret 1987. Sammen med Forhåpningen 6 vil Prestvatnet III gi samme boligmasse som brakkene i Breivika. Ved økende studenttall og en eventuell nedleggelse av brakkene, vil boligsituasjonen høstsemesteret 1987 være betydelig forverret i forhold til dagens situasjon.

Også universitets ansvar

Øyen-utvalget la gjennom sine forslag til fagtiltak grunnen for en studenttallsøkning. Utvalget nevnte studentboliger i en bisetning. I dette utvalget satt tidligere rektor. Utvalget kom i sin iver etter å øke studenttallet i skade for å glemme at et sted å bo er en viktig forutsetning ved valg av studiested. Utvalget burde konkret pekt på behovet for boligbygging i takt med økt studenttall. Det ville være et viktig signal til bevilgnede myndigheter. Boligmangelen er ikke bare den enkelte students og Studentsamskipnadens problem. Dette vil også i høyeste grad være Universitetets problem. Universitetet og Samskipnad må gjennom et samarbeid legge press på departementet og politikere for å bringe boligmangelen i Tromsø på dagsorden.

Hva må gjøres?

Universitetet og Samskipnaden må gjennom et samarbeid legge press på bevilgnede myndigheter for i første omgang å skaffe statstilskudd til Forhåpningen 6. Uten statstilskudd kan jeg ikke se at Samskipnaden har økonomi til å opprettholde botilbudet Forhåpningen representerer. Samskipnaden må i inneværende år igangsette prosjektering av et nytt boligprosjekt. For å dekke behovet, må prosjektet gi boliger til 150 studenter. Disse boligene vil kunne ferdigstilles før års-

skiftet 1989/90, forutsatt statstilskudd til bygging. I perioden fram til ferdigstillelse av et eventuelt nytt boligprosjekt, må brakkene i Breivika fylle dagens funksjon. Som kompensasjon for dårlig standard, må leien holdes på 1985-nivå.

Fremtidig boligstandard

I dag varierer boligstandard fra Breivikas 6 m² til Forhåpningens 26 m². Forhåpningen representerer en standard som ligger noe opp til de ønsker som kom fram gjennom Velferdsundersøkelsen i 1984. Man har egne arealer med bad/kjøkken. Samtidig bør et prosjekt på Forhåpningens størrelse ha en fellesstue, i tillegg til fellesarealer som vaskerom og bodder. Prisen på boliger bør følge standard. Det er ikke riktig at en enkelthyl på Prestvatnet på 16 m² hver deler kjøkken med 9 andre, skal ha samme leie som en enkelthyl på Forhåpningen på 26 m² med gang/bad/kjøkken. Ved videre utbygging utover det jeg tidligere har skissert, bør det satses på prosjekter med Forhåpningens størrelse og standard.

Eva Gjerdrum, Gyrid W. Langsholt, Harald Nordberg, Tor Ødegård, Vidar Stensen
STUDENTSAMSKIPNADEN

Innlegget er noe forkortet.
red.

Budsjettforslag for studiefinansiering

Som ledd i behandlingen av Statsbudsjettet for 1987 har styret i Statens lånekasse for utdanning oversendt sitt budsjettforslag til Kultur- og vitenskapsdepartementet.

med utgangspunkt i uttalelser fra Kultur- og vitenskapsdepartementet, har Lånekassens styre forutsatt at grensen for behovsprøving mot foreldrenes inntekt blir senket fra 20 til 19 år, og at behovsprøving av botillegg mot ektefellens inntekt, opphører.

Styret foreslår en vesentlig lettelse i behovsprøvingen mot foreldrenes inntekt. Den någjeldende behovsprøving mot foreldrenes inntekt virker etter styrets mening lite tilfredsstillende, da allerede meget lave inntekter blir behovsprøvd. Styret foreslår der-

for at nedre inntektsgrense for behovsprøving økes fra dagens kr. 69.000 til kr. 127.000. Grensen vil da ligge rundt gjennomsnittsinntekten for industriarbeidere.

Styret foreslår også at stipendprosenten for søker over aldersskillet heves fra 46% til 50%. Styret går inn for å øke den generelle kostandsnormen for stønadstilleggingen med 8%, dvs. i takt med forventet stigning i disponibel inntekt for yrkesaktive i 1986.

Disse forslag og forutsetninger vil koste anslagsvis 243 mill. kroner i økte stipendutgifter og 590 mill. kroner i økt utlån.

Styret ber også departementet vurdere å innføre en stipendordning til erstatning for den gjeldende ordningen med gjeldsavgiftsordning for den gjeldende ord-

ningen med gjeldsavgiftsordning for kvinnelige søkere som får barn.

En slik ordning vil være langt lettere å administrere og vil komme alle aktuelle søkere til gode, ikke bare de som søker om lån. Departementet bes også vurdere en ordning med gjeldsavgiftsordning ved sykdom i utdanningstida.

For tilbakebetalingene foreslår Lånekassens styre at administrasjonsgebyret på kr. 30 ved innbetaling som ble innført av Stortinget høsten 1985, tas bort. Videre foreslår styret at ordningen med rentesrente bortfaller, en ordning som i praksis har vist seg å være meget komplisert. Bortfall av disse ordningene vil koste anslagsvis 20 mill. kroner. I tillegg ønsker styret at maksimal ned-

betalingstid for høye lån økes fra 20 til 25 år.

Et mindretall i styret (De utdanningssøkendes representanter) foreslår i tillegg til dette at aldersskillet i stønadssystemet senkes ytterligere til 18 år og at det innføres en ordning med gjeldsavgiftsordning ved sykdom i utdanningstiden allerede fra 1987-88.

En senking av aldersgrensen til 19 til 19 år i tillegg til bedret behovsprøving vil bety ytterligere 438 mill. kroner i økt utlån og kr. 51 mill. kroner i reduksjon i stipendutbetaling.

Styrets mindretall foreslår dessuten en senking av renten til 6%.

Kombinert med mindretallets forslag til aldersgrense 18 år vil dette koste anslagsvis 685 mill. kroner i rentestøtte.

Bondeviks forfedre

Som alle røddøye og sirumpe observatører nok har registrert, har en både lidenskapelig og harmfull debatt om slektsgranskning hjemsokt vårt ringe rike. Som de fleste slike offentlige debatter, preges også denne av sjarlataner og dillettanter og garvede skyttergravs-krigere som kun har kjennskap til eget frontavsnitt. Tradisjonen tro er også Kristelig Folkeparti en av hovedkombattantene.

Denne gangen er det altså slektsgranskning som står på dagsorden. Man har i debatten beveget seg i den tradisjonelle slektsgranskningens mest perifere områder. Diskusjonen har hovedsakelig dreid seg om i hvilken grad Kjell Magne Bondeviks forfedre var tilgodesett med kroppshår, og om hvor de samme forfedre inntok sine måltider.

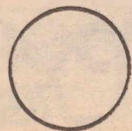
Deltakerne kan deles i to hovedkategorier: De som argumenterer ut fra religiøse spekulasjoner, og de som argumenterer ut fra vitenskapelige spekulasjoner. Begge parter synes å bygge sine antagelser på aprioriske postulat, hvilket debattantene heller ikke unnlater å gjøre oppmerksom på.

De som bygger på religiøse spekulasjoner, hevder at Kjell Magne Bondeviks forfedre hadde forholdsvis lite kroppshår, og sto på bakken og plukket frukt fra trærne. Denne plukkingen skal ha funnet sted i den såkalte Edens hage inntil Bondeviks forfedre fant det tryggest å forlate området pga. giftige slanger. Måltidene ble hovedsakelig inntatt på bakken. De som bygger på vitenskapelige spekulasjoner, synes derimot å hevde at Bondeviks forfedre var relativt frodige mennesker med utpreget hårvekst over hele kroppen. De skal også ha sittet oppe i trærne der de både plukket og fortært fruktene. Etterhvert har disse forfedrene gått mer over til animalsk føde i tillegg til den vegetabiliske.

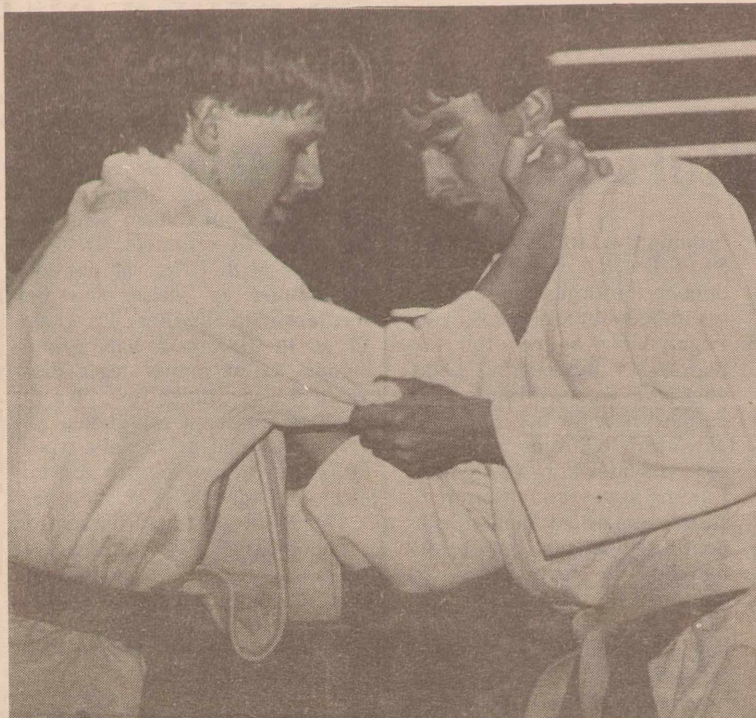
Som man ser er motsetningene store. Kun på ett punkt er debattantene enige, nemlig om kostholdet til Bondeviks tidligste forfedre. Det ser ut til å være full enighet om at disse hadde en utpreget trang til frukt. Men hvorvidt disse var henfalte til epler eller bananer, synes igjen å være gjenstand for strid.

Bondevik selv synes å innta et noe opportunistisk standpunkt i forhold til sine forfædres levevis, idet han hevder at det ikke er motsetninger mellom disse to hovedsynene. Undertegnede stiller seg uforstående til et slikt syn. er dette et forsøk på brobygging for at minnet om hans forbedre skal hvile i fred, eller vitner dette om arroganse og likegyldighet i forhold til sin egen familie? Er det forhold som arvesynd eller odelsrett som er bakgrunnen for slike standpunkter? Forsøker Kjell Magne Bondevik å skjule at han er «the missing link»? Etertiden vil vise hvilke innsikter denne debatten kan gi oss. Foreløpig kan vi nøye oss med å stille spørsmålet: Hva med Bondeviks etterkommere?

H.S.

HARDE TAK I JUDO

Stig og Bård i «Chline».

(Foto: Bjørn Erlandsen)

Innbitt kamp på matta!

(Foto: Bjørn Erlandsen)

Judograppa ved TSI hadde fylka seg til strid, intern sådan, den 10. april. Til dette formål hadde de funnet undergangen mellom UB og ISV høvelig. Dette var første gang man avholdt et slikt «klubb shiai». For de som ikke er så bevandret i det japanske målføre, kan man si det er det som her hjemme på berget kalles for et klubbmesterskap. De få som passerte forbi, så seg engstelige rundt. Om dette skal tilstrives sportens innhold av fysisk vold eller det høye lydnivået som oppvarminga foregikk under, skal være usagt. I allefall av oss. Internt i klubben håper man at dette ikke skal bli en engangsforeteelse. Man tenker seg nok lignende hvert semester. Deltagerne viste i alle fall stor innsatsvilje og gikk til dyst med glød i blikket. Deltakerne var delt inn i to vektklasser. Gutta i lett og tung vekt, mens jentene var inndelt i lett vektklasse og så de som ikke var fullt så lett som de andre. Resultatet fra klassene ble slik:

Jenter lettvekt:
1. Eva Larsen
2. Topve Johansen

3. Berit Danielsen
4. Herbor Olafsson

3. Gisle Aas
4. Gunnar Berglund
Svein Minde ble skadet og uplutsert.

Jenter «medium» vekt:

1. Linda K. Nygård
2. Heidi Kristiansen
3. Hilde Toften
4. Else-Mari Kristiansen.

Gutter tungvekt:

1. Stig Morten Knutsen
2. Bård Bergersen
3. Øyvind Haga
4. Svein Roger Bergsli
5. Homayoun «Jon» Amirnejad

Gutter lettvekt:

1. Anders Bergvik
2. Arne Samuelsen

DENNE
BANKEN
FINNER DU
OVER HELE

NORGE

KREDITKASSEN
FISKERNES BANK

TROMSØ
Tlf. (083) 85 530

CITIZEN
THE SPORTING
LIFE

NORGES URMAGER FORBUND
URBEVIS
FORSIKRING/GARANTI

98 76 54 32

UR FOR HELE FAMILIEN

URMAKER
NORALF ANDERSEN

Stortorget 3 - Tlf. (083) 82 655
9000 TROMSØ

PACIFIC

- i første etg.

NAUSTET
KRO

Underholdning:
MIKE & MIKE
i april

Jan Arvid
Johansen
i mai

Formiddags-CAFE
Kl. 12.00 - 18.00

KRO OM KVELDENE

NATTKRO
Fredag/lørdag

UKA -87

Blåstsjefene Frid Vebostad og gerd Johansen inviterer til rekrutteringsfest.

(Foto: Trond Davidsen)

7. mai er det ukefest på huset (kl. 20.00). Nye gamle, spreke, optimistiske og humorfulte ukefunkere. Kort sagt alle ukeinteresserte er hjertlig velkommen. I krokene skal det tiskes og viskes, kanskje til og med brøles (over noen glass...) om alle de kjempeideene som kan gjøre uka til noe helt spesielt. Dessuten blir

det fremvisning av det nye utstyret!! OBS... Til alles glede har vi utvidet skjenkebevilgning. Så de flommer av kranene helt til klokka halv to.

NB... Siste sjanse til en kveld Huset før det stenger dørene lukker vinduene for sommeren Ukestyr